

методи та засоби фізичної реабілітації (дозовану ходьбу, гідрокінезіотерапію тощо). Для визначення ефективності розробленої програми, було відібрано добровольців, які дали згоду на обробку своїх даних, визначено стан їх здоров'я та поділено на дві групи - контрольну (які страждають на БА із легким ступенем легеневої недостатності), дослідну (БА легкого ступеня).

Таким чином, провівши дослідження, стало зрозуміло, що розроблений комплекс фізичної терапії є ефективним, проте потребує постійного виконання, комплексності та системності. При цьому варто чітко дотримуватися правил проведення реабілітації та постійно контролювати стан здоров'я пацієнтів.

УДК 613+61:304]:37

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У ШКОЛАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РЕГІОНУ І В УКРАЇНІ

- **В.Б.Баликін**, магістр 6-го курсу, 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227, «Фізична терапія, ерготерапія»
Т.П.Гарник, д.мед.н., проф., професор загальномузів. каф. фізич. вихов., спорту і здор. люд.
Е.В.Горова, к.мед.н.,доц., доц. загальномуз.каф. фізич. вихов., спорту і здор. люд.
- *Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, м. Київ*

В останні роки Україна все більше переймає досвід європейських країн і система освіти та охорони здоров'я не виключення.

Одним із таких елементів європейського досвіду є концепція школи сприяння здоров'ю.

Головна мета української системи освіти – створити умови для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України, формувати покоління, здатні навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства.

Одним з основних завдань школи є піклування про здоров'я і розвиток підростаючого покоління. Тільки фізично і морально здорова особистість може стати повноцінним членом суспільства, готовим до творчості і розвитку.

У Законі України «Про загальну середню освіту» наголошується на тому, що загальноосвітній навчальний заклад повинен забезпечувати безпечні та нешкідливі умови навчання, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я, формувати гігієнічні навички та засади здорового способу життя учнів.

Саме тому **головними проблемами формування здоров'я дітей є:**

- створення сприятливого середовища;
- дотримання санітарного законодавства під час організації навчально-виховного процесу;
- забезпечення здійснення кожною дитиною свідомого контролю за власним здоров'ям, набуття нею навичок здорового способу життя;
- формування сталої мотивації усіх учасників навчально-виховного процесу до збереження здоров'я школярів.

Основними педагогічними ідеями, на яких ґрунтується концепція діяльності та розвитку школи сприяння здоров'я, є:

- ідея індивідуально орієнтованого навчання;
- ідея індивідуальної педагогічної підтримки;
- ідея нових інформаційних технологій навчання;
- ідея колективної творчості;
- ідея навчання в процесі роботи, спілкування.

Головна мета Школи сприяння здоров'ю полягає у:

- створенні умов для самореалізації особистості, орієнтованої на ідеал здоров'я;
- вихованні свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших, як найвищої соціальної цінності.

Провідні ідеї:

- ідея “комфортності” – дуже важливо, щоб у школі панувала атмосфера добра, взаєморозуміння, творчого співробітництва;
- ідея цінності категорії здоров'я;
- ідея наступності духовних та культурних традицій Слобожанщини;
- ідея гармонії особистості з природою.

Провідні ідеї визначають зміст роботи Школи сприяння здоров'ю:

- ціннісне відношення до дитини;
- захист прав і свобод дитини;
- збереження фізичного і психічного здоров'я дитини;
- виховання здорового способу життя;
- усвідомлення культури здоров'я як складової світогляду національно свідомої особистості;
- надання дитині простору для саморозвитку.

Основні принципи виховання:

Принцип науковості, згідно з яким на основі сучасних наукових досягнень у біології, екології, фізіології, психології, фізичної культури та медицини визначаються норми здорового способу життя, розробляються технології вивчення людини її життя, здоров'я.

Принцип гуманізації, згідно з яким центром виховного процесу є особистість суб'єкта, його індивідуальність, розвиток, а також забезпечення умов для збереження та зміцнення його здоров'я.

Принцип демократизації, який передбачає встановлення суб'єкт-суб'єктних відносин між педагогом та учнем, що сприяє духовному зростанню останнього та забезпеченню психологічно комфортної обстановки.

Принцип природовідповідальності реалізується шляхом вивчення закономірностей включення людини в систему природних процесів. Навчальна діяльність, як зазначили видатні педагоги Ж.-Ж. Руссо, Я.А.Каменський, К.Д.Ушинський, повинна організовуватися відповідно до природи людини та її вікових особливостей.

Принцип діяльнісного підходу, відповідно до якого людина розглядається як така, що змінюється залежно від умов та характеру діяльності, зусиль, яких вона вимагає, ступеня використання психофізичних механізмів. Отже, перетворення людини визначається особливостями діяльності, яку вона здійснює.

Принцип інтегративності передбачає виховання учня протягом усіх вікових етапів шкільного життя.

Принципи Школи сприяння здоров'ю

- «Не зашкодь» (збереження психічного і фізичного здоров'я дитини);
- «Надаючи знання, не забирай здоров'я» (дотримання правил педагогічної гігієни);
- принцип психологічного комфорту;
- «Немає останнього часу роботи учителя, а є остання на сьогодні проблема дитини» (реалізація педагогічної підтримки);
- принцип комплексності (забезпечення реалізації концепції у поєднанні з діяльністю інших суб'єктів оздоровчо-профілактичної роботи);
- принцип етичності (забезпечення моральних основ діяльності, відображення її гуманного характеру, опора на позитивний потенціал особистості, збереження конфіденціальності);
- принцип природо відповідальності (врахування в процесі виховання багатогранної і цілісної природи людини, вікових та індивідуальних особливостей дітей, їх психологічних особливостей);
- принцип гармонізації родинного і суспільного виховання (організація педагогічного всеобучу батьків, об'єднання і координація зусиль усіх суспільних інституцій).

Основні напрямки та форми роботи

Вирішення завдань виховної роботи здійснюється за основними напрямками:

1. Превентивне виховання.
2. Валеологічне виховання.
3. Екологічне виховання
4. Спортивно-оздоровче виховання.
5. Трудове виховання.
6. Родинно-сімейне виховання.

Шляхи реалізації концепції, висновки:

- Створення сприятливих навчально-матеріальних і психолого-педагогічних умов для фізичного, розумового, морального, трудового, художньо-естетичного розвитку дітей, їхніх здібностей та формування культури способу життя і духовності, правової і екологічної культури.
- Розробка та впровадження навчально-виховних програм з екологічної та валеологічної освіти та превентивного виховання.
- Вивчення та широке запровадження кращого досвіду спільної роботи школи, сім'ї і громадськості в справах виховання здорового способу життя.
- Підвищення професіоналізму педагогів, організація валеологічної та психологічної освіти вчителів через систему науково-практичних семінарів за участю ХАНО, ХДПУ ім. Сковороди та проходження курсів.
- Запровадження у роботу школи постійно діючого семінару для класних керівників «Методика роботи класного керівника по вихованню здорового способу життя».
- Розробка методик діагностики ефективності роботи з виховання здорового образу життя та превентивного виховання та запровадження їх у практику, врахування результатів діагностики в процесі атестації педагогічних працівників.
- Проведення шкільних конференцій громадськості з проблем виховання здорового способу життя та превентивного виховання.
- Підготовка довідкової літератури для педагогів та батьків з питань виховання здорового способу життя, екологічної культури та превентивного виховання.
- Вивчення передового педагогічного досвіду виховання здорового способу життя, адаптація кращих прикладів валеологічного та превентивного виховання.